שימוש בחסם עורקים מסוג CAT

הצגת הנושא

חסם עורקים מסוג CAT (Combat Application Tourniquet) פותח בארה"ב בתחילת שנות ה-2000 לבקשת צבא ארה"ב, על מנת לייעל את עצירת דימומים מסכני החיים בגפיים בשדה הקרב.
הנחה נכונה של CAT יכולה להפחית את שיעור מקרי המוות הניתנים למניעה ב-50% עד 60%, שכן דימום בגפיים מהווה את הגורם העיקרי למוות בר-מניעה בלחימה מודרנית .
בגוף האדם הבוגר יש 5-7 ליטר דם. מודל ממוחשב הראה כי פגיעה בעורק גדול בגפה גורמת לאובדן של כ-3 ליטר דם תוך 3 דקות, מה שמוביל לחיוורון, קור, הזעה וערפול הכרה. לכן, יש להנגיש חסמי עורקים לכל הלוחמים ולהכשירם לזיהוי מהיר והנחה מיידית של CAT על עצמם ועל חבריהם.

מקרים בהם יש להניח CAT

לא כל דימום צריך לקבל טיפול באמצעות חסם העורקים, אלא רק דימום מסכן חיים. בצה"ל נפוץ להסביר את ההתוויה להנחת ה CAT באמצעות המושג "שטף דם פורץ". אך עושה רושם שהמושג לא מוחשי מספיק ללוחם ולא מכסה את כל ההתוויות מחד, והשימוש במושג "קבר רחל תחת אש" לא מגביל את המטפל ולא מונע הנחת חסם עורקים על פצעים שאינם צריכים התייחסות מיידית במתאר לחימה "**תחת אש**" מאידך.
עם זאת, גם מלקחי "חרבות ברזל" עולה כי אם יש ספק, יש להניח חסם עורקים. בנוסף יש לקדם את הפצוע למתאר "**מאוים מאובטח**" בו במידת הצורך תתבצע המרה שתמנע אי נוחות, כאב, וסיכוי לנזק עצבי או אף קטיעה שלא לצורך במקרי קיצון של פינוי מתעכב. חובשים יכולים לבצע המרה עד שעתיים מרגע ההנחה. מטפלים בכירים יכולים לבצע המרה עד 6 שעות, ומעבר לכך נדרשים אמצעים מיוחדים בבתי חולים לטראומה.
תנאי לביצוע המרה לפי הנחיות צה"ל – דופק נמוך מ 110 פעימות בדקה, ובנוסף לחץ דם סיסטולי מעל 90 ממ"כ, ובנוסף גישה ורידית. אנו ממליצים להניח אך לא להדק CAT חדש מעל ה CAT שעומד להיות משוחרר למקרה שההמרה נכשלת, על מנת לצמצם זמן להנחה חוזרת. בנוסף יש לתת התייחסות לכאב כאשר CAT מונח יותר מדקות בודדות או במידה וההמרה נכשלת.

מהו דימום מסכן חיים:

1. כאשר דם יוצא מפצע בכמות מרשימה. בין אם מדובר בדימום פועם או זליגה החוצה ממנו בדומה לכיור סתום שעולה על גדותיו.
2. בגד ספוג בדם.
3. תחבושת ספוגה בדם. כאשר לוחצים על תחבושת כזאת, דם נסחט ממנה.
4. קטיעה מלאה של גפה. גם אם עדיין אין דימום.
5. פצע, שגרם לשלולית גדולה של דם. גם אם כרגע לא נראה שהפצע מדמם.
6. פצוע אפור, קר, מזיע והכרתו מעורפלת, שיש לו פצע בגפה. גם אם אין שלולית של דם. זה יכול לקרות כאשר יש דימום פנימה לתוך הגפה, או כאשר המשטח עליו הדם יורד נספג היטב. למשל דשא/אדמה/חול.

שיטות לעצירת דימומים:

חסם עורקים הינו כלי המבצע "לחץ עקיף" על עורק גדול כנגד עצם. ועליו להיות מונח בין החתך לראש הגפה. פעולה זו, תפסיק זרימת דם לגפה, וכך יפסק הדימום.

שיטה נוספת לעצירת דימום באמצעות "לחץ עקיף" היא נקודות לחיצה, עליהן נרחיב במאמר נפרד .

הנחת חבישה ישירות על פצע ולחיצה על הפצע נקראת "לחץ ישיר". לחץ ישיר אינו חייב להיות כנגד עצם ולא מחייב הפסקת הזרמת הדם לשאר הגפה. זו היא השיטה המועדפת, ככל שזה מתאפשר.

טעויות נפוצות בהנחת CAT

- אי זיהוי או אי הנחה
- שפצור ה CAT במקום או אופן שלא מאפשר חליצה ושימוש בו
- סקוץ' הזמן (ראה איור 1) במצב סגור לפני תחילת ההנחה
- כשל במיקום (נמוך מדי – רחוק מדי מהכתף או המפשעה)
- כשל במתיחה הראשונית
- כשל בכמות סיבובים בגלל כאב או ספירת הסיבובים של המוט
- כשל בנעילת המוט
- כשל בניטור חוזר

מבנה ה CAT

- ה CAT הוא מכשיר דמוי חגורה עם וולקרו המתחבר לעצמו מצד אחד, ודרכו עוברת רצועה מולחמת באזור הלשונית האדומה, המתקצרת על ידי סיבובי מוט. לכן, אסור לחתוך את הרצועה הנותרת לאחר ההנחה.
- המוט ננעל בגשר בסיום הסיבובים, תוך השמעת "קליק."
- אם המוט אינו ננעל כראוי, יתכן שחסם העורקים יעצור את הדימום אך המוט עלול להשתחרר.
- רצועת וולקרו עם הכיתוב TIME מונעת שחרור המוט ומשמשת לתיעוד שעת ההנחה.

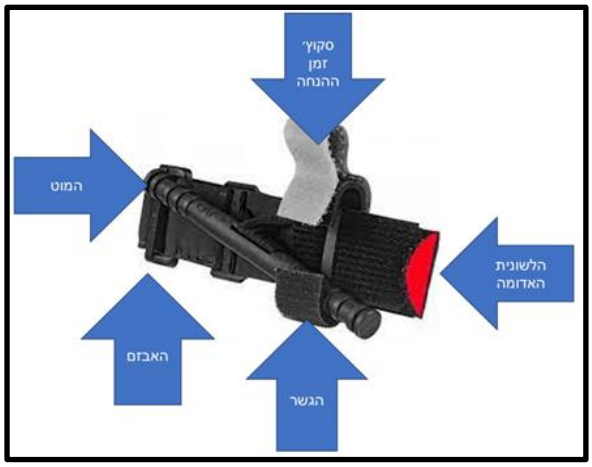

איור 1: מבנה ה CAT והגדרה של שמות הרכיבים בו לצורך שפה משותפת

מיקום ה CAT אצל לוחם

- יש למקם את ה CAT על פלג הגוף העליון, בקדמת הגוף, בגישה נוחה לשתי הידיים.
- יש להוציא את ה CAT מאריזתו המקורית להקלת הפתיחה בעת הצורך.
- אין לקשור את ה CAT לאפוד באמצעות אזיקונים או חוט שפצור. השתמש בנרתיק מסומן או בגומייה עבה. קשירה לא נכונה מעכבת את הוצאת ה CAT.
- רצוי לקבוע מיקום אחיד לכלל הלוחמים. אם זה בלתי אפשרי, השתמש בסימון אחיד. אם גם זה לא ניתן, ודא שכל לוחם מכיר את מיקום ה CAT של חבריו, ושהוא גלוי וזמין.
- מיקום ה CAT בכיס הצד בשרוול ושימוש בפטצ'ים (למשל סמלי מורל הנפוצים כרגע) גבוהים, כמו גם נרתיקי ירך, פונדות מונמכות, וחפצים בכיסי המכנס עלולים לפגוע ביעילות ההנחה ובזאת לסכן חיים.
- סקוטץ' הזמן חייב להישאר פתוח כאשר ה CAT לא בשימוש, כדי למנוע חסימת הגשר במהלך הנעילה, דבר שעלול לעכב את ההנחה.

איור 2: דוגמא למיקום CAT על חגור עם שפצור על ידי 2 גומיות משרדיות עבות. כדאי להחליף את הגומיות כל כמה חודשים בגלל יובש.

הוראות שימוש לחסם עורקים מסוג CAT

ראשית, יש להבדיל בין המתארים השונים בהם מונח חסם העורקים. ישנם שלושה מתארים כאלו בשדה הקרב.

מתאר "**תחת אש**" - המקום בו שוכב הפצוע מרגע הפציעה ועד הגעתו למחסה או השגת עליונות אש. אין לגשת לפצוע לפני שהושגה עליונות אש. יש לעודד את הפצוע להגיע למחסה בכוחות עצמו ולהניח חסם עורקים על עצמו. עצירת דימום מסכן חיים היא הפעולה היחידה שנעסוק בה להצלת חיים.

מתאר "**מאוים מאובטח**" - המקום בו קיימת אבטחה סבירה, ניתן בבטחה יחסית להפשיט את הפצוע, לאתר את כל פציעותיו ולתת התייחסות נקודתית יותר.

איור 3: דוגמה למתאר "מאוים מאובטח". אבטחה יחסית, אין איום מידי לפצוע או מטפלים. ניתן לבצע סכמה בבטחה.

מתאר "**פינוי טקטי**" - מהלך ניוד הפצוע בצורה מאובטחת לכיוון בית החולים. במתאר זה מתאפשר

רוב הטיפול המתקדם שעומד לרשות החובשים והמטפלים הבכירים.

כאשר נניח את חסם העורקים במתאר "**תחת אש**", מיקום ההנחה יהיה בראש גפה, על גבי בגד. אך במתאר "**מאוים מאובטח**", כיוון שיש זמן לחשוף את הגפה ולהבין במדויק את מיקום הפציעה, נניח את החסם ארבע אצבעות מעל הפצע. במידה ומיקום ההנחה הוא על המפרק, יש להניח את חסם העורקים ממש מעליו.

כיצד נניח את ה CAT במתאר "תחת אש"?

בהנחה עצמית, <u>על היד</u> - ה CAT <u>בצורת לולאה</u>.

1. נשחיל את ה CAT על היד, כאשר הלשונית פונה לכיוון הלב. זהו פרט קריטי למתיחה הראשונית.
2. את הלולאה נרים הכי גבוה שאפשר, על הבגד. המיקום המדויק הוא בין השריר הדו-ראשי לבין שריר הכתף. הנחה נמוכה עלולה להכשיל את ההנחה.
3. לאחר מכן, נבצע מתיחה חזקה. פעולה זו תעצור כ 70% מהדימום.
4. נצמיד את הוולקרו של ה CAT לעצמו עד הגשר.
5. נמשוך את המוט למעלה ונסובב את המוט שוב ושוב עד שלא ניתן לסובב יותר מבלי לגרום לכיפוף המוט.
6. ננעל את המוט, בתוך הגשר היטב.
7. נמשוך את השרך מסביב למוט וחזרה.
8. נאבטח עם סקוץ' הזמן.
9. נוודא שהדימום פסק לחלוטין, ואם לא - נניח CAT נוסף - גבוה יותר.
10. נדווח פנים כוח ונחזור ללחימה.
11. נבצע בדיקות חוזרות כל כמה דקות על מנת לוודא שהדימום לא התחדש.
12. נקדם את הפצוע לבדיקה ע"י חובש במתאר "**מאוים מאובטח**" לצורך המרה או פינוי

איור 4: מיקום הנחת ה CAT בראש היד על גבי מדים. בין שריר הכתף לשריר הדו ראשי.

בהנחה עצמית, <u>על הירך</u> - ה CAT בצורה פרוסה.

1. נשחיל את ה CAT הפרוס מהמפשעה החוצה ולאחר מכן נשחיל את הלשונית לאבזם על מנת לייצר לולאה. כיוון הלשונית במקרה זה לא משנה.
2. נשפר את מיקום הלולאה ונרים הכי גבוה שאפשר, על הבגד בין השריר הארבע ראשי לבין המפשעה. הנחה נמוכה עלולה להכשיל את ההנחה.
3. לאחר מכן, נבצע מתיחה חזקה. פעולה זו תעצור כ 70% מהדימום.
4. נצמיד את הסקוץ' עד הגשר.
5. נמשוך את המוט למעלה ונסובב את המוט שוב ושוב עד שלא ניתן לסובב יותר מבלי לגרום לכיפוף המוט.
6. ננעל את המוט, בתוך הגשר היטב.
7. בד"כ לא יישאר שרך.
8. נאבטח את המוט עם סקוץ' הזמן.
9. נוודא שהדימום פסק לחלוטין, ואם לא - נניח CAT נוסף - גבוה יותר.
10. נדווח פנים כוח ונחזור ללחימה.
11. נבצע בדיקות חוזרות כל כמה דקות על מנת לוודא שהדימום לא התחדש.
12. נחתור לבדיקה ע"י חובש במתאר "**מאוים מאובטח**" לצורך המרה או פינוי.

איור 5: מיקום הנחת ה CAT בראש הירך על גבי מדים. הכי קרוב למפשעה שאפשר.

כיצד נניח את ה CAT מתאר "מאוים מאובטח"?

בהנחה עצמית, על <u>היד</u> - ה CAT בצורת לולאה.

1. נשחיל את ה CAT על היד, כאשר הלשונית פונה לכיוון הלב. זהו פרט קריטי למתיחה הראשונית. במידה ומיקום ה CAT יוצא על מפרק, נניח מעט גבוה יותר, ולא על המפרק.
2. את הלולאה נרים ארבע אצבעות מעל הפצע המדמם, <u>על עור חשוף</u>. הנחה נמוכה עלולה להכשיל את ההנחה.
3. לאחר מכן, נבצע מתיחה חזקה. פעולה זו תעצור כ 70% מהדימום.
4. נצמיד את הסקוץ' עד הגשר.
5. נמשוך את המוט למעלה ונסובב את המוט שוב ושוב עד שלא ניתן לסובב יותר מבלי לגרום לכיפוף המוט.

6. ננעל את המוט, בתוך הגשר היטב.
7. נמשוך את השרך מסביב למוט וחזרה.
8. נאבטח עם סקוץ׳ הזמן.
9. נוודא שהדימום פסק לחלוטין ואם לא, נניח CAT נוסף - גבוה יותר.
10. נדווח פנים כוח ונחזור ללחימה.
11. נבצע בדיקות חוזרות כל כמה דקות על מנת לוודא שהדימום לא התחדש.

בהנחה עצמית, על <u>הירך</u> - ה CAT בצורה פרוסה.

1. נשחיל את ה CAT, מתחת לירך ולאחר מכן נשחיל את הלשונית לאבזם על מנת לייצר לולאה. כיוון הלשונית במקרה זה לא משנה. במידה ומיקום ה CAT יוצא על מפרק, נניח מעט גבוה יותר, ולא על המפרק.
2. את הלולאה נרים ארבע אצבעות מעל הפצע המדמם, <u>על עור חשוף</u>. הנחה נמוכה עלולה להכשיל את ההנחה.
3. לאחר מכן, נבצע מתיחה חזקה. פעולה זו תעצור כ 70% מהדימום.
4. נצמיד את הסקוץ׳ עד הגשר.
5. נמשוך את המוט למעלה ונסובב את המוט שוב ושוב עד שלא ניתן לסובב יותר מבלי לגרום לכיפוף המוט.
6. ננעל את המוט, בתוך הגשר היטב.
7. בד״כ לא יישאר שרך.
8. נאבטח את המוט עם סקוץ׳ הזמן.
9. נוודא שהדימום פסק לחלוטין ואם לא, נניח CAT נוסף - גבוה יותר.
10. נדווח פנים כוח ונחזור ללחימה.
11. נבצע בדיקות חוזרות כל כמה דקות על מנת לוודא שהדימום לא התחדש.

ניפוץ מיתוסים סביב CAT

1. *״אם אדם יכול להזיז את היד, סימן שה CAT לא הונח טוב״*. זה חד משמעית לא נכון. לרקמת שריר יש מאגר גדול מאוד של חמצן, והפסקת אספקת הדם אליו לא פוגעת בעיצבוב. מכאן נובע שאין שום נכונות במיתוס זה. איכות הנחת ה CAT נמדדת אך ורק על ידי הפסקת הדימום.

2. *״שלושה-ארבעה סיבובים זה מספיק כדי להפסיק דימום״*. בעבר אכן היו מלמדים כך, אך לפני שנתיים ביטלו הנחיה זו, כיוון שלוחמים היו מניחים את ה CAT לא מתוח מספיק בעקבות ההנחיה. במיוחד אם המתיחה הראשונית לא הייתה חזקה מספיק, ייתכן מאוד שיידרשו יותר מ 4 סיבובים של המוט. ההנחיה כיום היא: להקפיד על מתיחה ראשונית חזקה ככל הניתן, וסיבוב המוט עד שלא ניתן להמשיך לסובב אותו בלי לכופף או לשבור אותו.
3. *״יש לבדוק דופק לאחר הנחת ה CAT״*. נוכחות דופק אחר הנחת החסם, אכן תעיד כי הזרימה בעורק לא הופסקה, אך ניסיון קרב מלמד כי לא תמיד יש גפה שאפשר לבדוק בה דופק, לא תמיד הלוחם מיומן לבדוק לעצמו דופק (למעשה יש מחקר שבוצע בניו יורק שהראה כי גם רופאים, אחיות ופרמדיקים לא טובים בזה). שתי סיבות אלו, הופכות את בדיקת הדופק לסעיף מיותר לחלוטין בסדר הפעולות הנדרש בהנחת חסם העורקים.

4. *״אם טופלת ב CAT, אתה ככל הנראה תעבור קטיעה של הגפה מתחת לגובה ההנחה״*. טיעון לא נכון באופן חד משמעי. צבא ארה״ב הציג מחקר בו הראה כי לא היו קטיעות גפיים כלל אצל פצועים בטווח זמן של עד 4 שעות מרגע ההנחה. עקב כך, אם יש ספק, נניח חסם עורקים במתאר "**תחת אש**", בראש גפה ומעל הבגד, ונקדם כל פצוע למתאר "**מאוים מאובטח**" מתוך ההבנה כי שם, אם אפשר, ינמיכו את חסם העורקים על מנת לשמר יותר מהגפה, יבצעו המרה או ינמיכו את ה CAT על מנת להציל כמה שיותר גפה.

5. *״הנחת ה CAT כואבת מאוד מרגע ההנחה״*. לא נכון. מלבד העובדה שיהיה גם כאב מפציעה, וסיכוי להתלונן עליו אחר כך, הנחת CAT גבוה מספיק תוך מתיחה של המוט למעלה לפני הסיבוב, מורידה את הכאב משמעותית, והכאב מופיע כעבור מספר דקות, עקב ירידה קיצונית של כמות החמצן והשפעת הסביבה החומצית שנוצרת על עיצבוב תחושתי. כאב זה יצטרך לקבל התייחסות על ידי חובש או מטפל בכיר, בין אם באמצעות תרופות, או המרה.

6. *״חבל על הכסף! קניתי לי משהו אחר ויותר זול, נראה אותו דבר, העיקר שעובד״*. חסם עורקים מסוג CAT נבדק במעבדות ושטח ועומד בתנאים מחמירים ביותר של ה FDA האמריקאי. קיימים עוד כמה אמצעים דומים באיכות, אבל כולם בלי יוצא מן הכלל בעלי מחיר דומה. נשיאת חסם עורקים מסוגים שונים, מעלה את הסבירות לבלבול מצד המניח, כיוון שעקרונות ההנחה שונים מעט, לעתים בשלבים הקריטיים ועלולים לגבות מחיר יקר. חסמי עורקים זולים, כיוון שלא נבדקו כראוי, נשברים ונקרעים ועלו כבר בחיי אדם. לא ניתן לצפות מלוחם שידע להבדיל בין סוג אמין לאחד שלא, ולכן על הלוחם להשתמש באמצעי שנופק לו ע״י המפעיל בלבד.

7. *״הנחת CAT גבוה מדי תפגע שלא לצורך בחלק בריא של הגפה״*. בהנחת CAT במתאר "**תחת אש**" בגלל עוינות הסביבה, אין זמן לוודא שהפציעה שאנחנו רואים היא הפציעה היחידה. למשל עקב מסלול לא בהכרח ישיר של הקליע. לכן, במידה וזוהה דימום מסכן חיים, גם אם הוא על פניו בקצה הגפה (למשל כף רגל או כף יד) נניח את חסם העורקים בראש גפה, על גבי בגד, ורק לאחר שהפצוע נמצא במחסה, וביחס למקום הימצאו הושגה עליונות אש. לאחר השלמת הטיפול הראשוני במתאר "**תחת אש**", כל פצוע יגיע למתאר "**מאוים מאובטח**" ו/או "**פינוי טקטי**". שם יופשט, כל

פציעותיו יחשפו, ובמידת האפשר, תבוצע המרה של חסם העורקים לתחבושת בלחץ ישיר (על ידי מטפל בכיר או חובש) או אף תשוחרר הגפה מכל חבישה.

דגשים להנחת CAT ברמת מדריך/חובש משגיח בזמן תרגול

<u>על ה CAT להיות זמין להוצאה בשתי הידיים, ובמקום בולט בקדמת האפוד</u>

ככלל - בהנחת CAT נעדיף להשתמש בתחילה ב CAT של הפצוע עצמו, ולא של המטפל, לכן יש לשים את ה CAT במקום בולט בו כל מטפל ימצאו בקלות.

<u>CAT על יד מונח כלולאה סגורה, ועל הרגל לא</u>

- זאת הסיבה שהשפצור המומלץ הוא קיפול "אקורדיון" כאשר רק הקצה של השרך עובר דרך האבזם. כך, לא ייקח זמן רב ולא יהיה קושי לפתוח את הלולאות.
- הנחת CAT כלולאה בראש הירך מחייבת יכולת של הירך להתקרב לגוף (מצריך שריר מתפקד וירך שלמה) וגמישות מינימאלית של לוחם שלא מובטחת אחר פציעה על ציוד מלא.

<u>במתאר "**תחת אש**" CAT יונח בראש גפה על גבי בגד</u>

- ככלל ראש גפה = הכי גבוה שאפשר. המיקום המדויק בהנחה על יד הוא בין השריר הדו-ראשי לבין שריר הכתף, ובהנחה על ירך, בין השריר הארבע ראשי לבין המפשעה.

<u>מתיחה ראשונית איכותית עוצרת 70% מהדימום</u>

- יש לשים דגש על סעיף זה

<u>זמן הנחה עצמית מתקבל על הדעת ביחידה הוא 30 שניות מהאפוד עד סיום</u>

- הנחה על חבר אמורה לקחת פחות

<u>מיד בסיום ההנחה המתורגל ידווח תקינות ויחזור ללחימה</u>

- זהו אקט מנטאלי חשוב בתרגול. מספיק להרים קנה לאבטחה ולהמתין להוראות.
- ניתן ואף נדרש לבצע מאמץ עם ה CAT על הגפה, כמו 3 שכיבות שמיכה או 3 סקווטים/ריצה קצרה ולא מהירה בדריכה מלאה. מטרת המאמץ היא לגרום ללוחם להבין ש CAT לא מונע ממנו תפקוד בסיסי.
- אין הגיון ואף מסוכן להציב בפני הלוחם אתגר פיזי עצים כיוון שזה עלול לגרום לפציעה.

<u>חובה לבקר את איכות הנחת ה CAT</u>

- אם ניתן להכניס אצבע בין ה CAT לגפה, ה CAT לא הונח טוב מספיק וקרוב לוודאי לא עובד.
- אין ללמד את הלוחמים לבדוק דופק אחרי הנחת CAT, כיוון שאינם אמורים לדעת לבדוק דופק, וגם לא בטוח שבזמן אמת תהיה להם בכלל גפה כדי לבדוק דופק.
- ניתן לשאול את הלוחם "עד מתי אתה מחזק את ה CAT?", כאשר התשובה הנכונה היא "עד שאני לא יכול לסובב יותר בלי לכופף או לשבור את המוט."
- ניתן לשאול את הלוחם "איך אתה יודע שה CAT שהנחת עובד?", התשובה הנכונה היא "הדימום פסק."

<u>כעבור כדקה יש לשחרר את ה CAT אך להשאירו על הגפה עד סיום אקט התרגול</u>

<u>יש לשלב באופן קבוע בקרה של איכות ה CAT כעבור זמן מה</u>

- לאחר שהונח ה CAT, בשלב בדיקת תקינות חוליה, חבריו של הלוחם צריכים להתרגל לבדוק שהדימום לא התחדש, ובמידה וכן, יניחו CAT נוסף מעל ה CAT הקיים (גם אותו ישחררו לאחר כדקה).

<u>מומלץ לתרגל את הנחת ה CAT על ציוד מבצעי מלא</u>

- זאת על מנת להתמודד כבר בשלב המכין עם הפציעה ובמקביל עם האתגרים הנפוצים כגון קושי בחליצת ה CAT ממקומו באפוד וסיבוך המוט בבגד ואפוד בזמן מתיחה של המוט.

<u>מומלץ לתרגל את הנחת ה CAT מ"רגע הפציעה"</u>

- "רגע הפציעה" משקף את צורך הלוחם להתנהג בשיטתיות הבאה:
  1. במידה והפציעה ביד, לרוץ למחסה, ולהניח CAT על עצמו.
  2. במידה והפציעה ברגל, ליפול במקום, לזחול למחסה, ולהניח CAT על עצמו.
- במידה והוחלט כי הכרתו מעורפלת (דיסאוריינטציה בגלל הדף של פיצוץ למשל), יש לתרגל את הלוחמים שבחוליה עם הפצוע להעביר דיווח תוך כדי לחימה, לצעוק "חלץ טפל", להשיג עליונות אש ורק אז לחלץ את הפצוע.

שמרו על עצמכם,
צוות רפואי

פניה למפקדים

מפקד יקר,

הלוחמים תחת פיקודך נמצאים בסכנת חיים כאשר אינם מיומנים מספיק במצבי חירום רפואיים ובראשם דימום מסכן חיים מגפה האחראי על 50-60% ממקרי מוות בר מניעה בשדה קרב.
על פי פקודות צה"ל ומשטרת ישראל ברשות כל לוחם נמצא אמצעי שיכול לעצור דימום שכזה, אך קרוב לוודאי מיומנותם לשימוש בו לוקה בחסר. מרבית הלוחמים עוברים אימונים על שימוש באמצעי זה לעתים רחוקות.
ביכולתך ואחריותך להבטיח כי יוכלו להציל את חייהם וחיי חבריהם בעת הצורך, כמו גם לתרגל בעצמך.

קיימות הנחיות רפמ״צ לתרגול CAT. עיקרי הדברים של הנחיות אלו:
1. תרגול יבוצע בהשגחת חובש לפחות
2. CAT יונח על גפה למשך זמן שאינו עולה על דקה מרגע סיום ההנחה.
3. CAT לא יונח על גפה יותר מפעם אחת ביממה.

כלומר, אפשר לכל לוחם לעשות תרגיל בהשגחה ע״י חובש לפחות, לא יותר מארבע פעמים, כאשר התרגול הוא על כל גפה פעם אחת בלבד, ולזמן מוגבל סביב דקה לכל גפה. כעבור דקה יש לשחרר את הCAT אך להשאיר על הגפה עד סיום התרגיל.

קריטי לעודד את הלוחמים לטפל בעצמם כמו שצריך, ולוודא איכות ביצוע הדדית. סריקה אחר התחדשות הדימום. למשל, בכל בדיקת תקינות חוליה.

תרגולים אלה חובה בכל יחידה ואין בכתוב בסעיפים המגבילים כדי למנוע ממפקדים את התרגול הזה. מטרת פניה זו היא להגדיר את גבולות המסוכנות של תרגיל זה, על מנת לאפשר אותו.

אין בשום אופן לתרגל עם CAT אמת! בהגדרת היצרן, אמינות המכשיר גבוהה מאוד, בהנחה ראשונה, והיא דועכת לאחר כל הנחה. יש להבדיל בסימן בולט בין CAT מבצעי ל CAT תרגול. בנוסף יש להקפיד על הפרדה בין ציוד אמת לציוד תרגול.

אין בשום אופן לאפשר רכש פרטי של חסמי עורקים, גם אם נראים בדיוק כמו חסם העורקים שמספק הארגון. יעילותם מוטלת בספק ועלולה לעלות בחיי אדם.

תודה על הקריאה

צוות רפואה